

TEISĖS AKTO PROJEKTO DALYKINIO VERTINIMO PAŽYMA

2026-09-14 Nr. NV-2427

VYRIAUSYBĖS NUTARIMO PROJEKTAS Nr.: TAP-26-985(2) TAIS-26-10205(3)		DĖL LIETUVOS RESPUBLIKOS VYRIAUSYBĖS NUTARIMO „DĖL LIETUVOS RESPUBLIKOS KARINĖS JĖGOS NAUDOJIMO STATUTO 18 STRAIPSNIO ĮGYVENDINIMO“ PROJEKTO (TOLIAU – NUTARIMO PROJEKTAS)		
		Rengėjas	Svarstyta	Siūloma
Įstatymo įgyvendinamasis teisės aktas	Pasirenkama ☒ Taip ☐ Ne Priėmimo Terminas 2026-07-31	Krašto apsaugos ministerija	Pasirenkama ☐ TAP ☐ LRV pasitarimas ☐ LRV posėdis ☒ Nesvarstyta Data iš kalendoriaus	Pasirenkama ☒ Svarstyti TAP ☒ Svarstyti LRV posėdyje ☐ Grąžinti tobulinti
Įgyvendina Vyriausybės programą	Pasirenkama ☐ Taip ☒ Ne			

SPRENDŽIAMA PROBLEMA

2026 m. birželio 30 d. priimtas Lietuvos Respublikos karinės jėgos naudojimo statuto 1, 2, 3, 8, 10, 18 straipsnių pakeitimo ir Statuto papildymo 18 straipsniu įstatymas (toliau – Įstatymas) nustatė žalos atlyginimo ar kompensavimo tvarką asmenims, nukentėjusiems dėl Lietuvos kariuomenės ar kitų NATO valstybių ginkluotųjų pajėgų karinės jėgos panaudojimo veiksmų, numatė galimos žalos atlyginimo finansavimo šaltinius. Įstatymas suteikė įgaliojimus panaudoti karinę jėgą prieš bepiločius orlaivius arba kitus autonomiškai ar nuotoliniu būdu valdomus objektus, judančius oru, jeigu jų skrydžiai vykdomi nesilaikant bepiločių orlaivių skrydžiams nustatytų sąlygų, apribojimų ar tvarkos, taip pat jeigu jie kelia grėsmę krašto apsaugos sistemos institucijų veiklos saugumui.

Nutarimo projektu siekiama įgyvendinti Įstatymo nuostatas ir nustatyti žalos dydžio nustatymo ir kompensacijos skyrimo tvarką.

PROBLEMOS SPRENDIMO PRIEMONĖS

Nutarimo projektu:

- Krašto apsaugos ministerija įgaliojama:
 - nagrinėti prašymus ir priimti sprendimus dėl nurodytos žalos dydžio nustatymo, kompensacijos skyrimo ir žalos atlyginimo;
 - priimti sprendimus dėl reikalavimo iš kitų NATO valstybių atlyginti kompensuotą žalą, padarytą šių valstybių ginkluotųjų pajėgų ar jų narių atsisakymo.
- Patvirtinti Žalos, padarytos fiziniam asmeniui, juridiniam asmeniui ar kitai organizacijai dėl Lietuvos kariuomenės arba kitų Šiaurės Atlanto sutarties organizacijos valstybių ginkluotųjų pajėgų ar jų narių veiksmų naudojant karinę jėgą, dydžio nustatymo ir kompensacijos skyrimo arba žalos atlyginimo tvarkos aprašą (toliau – Aprašas), kuriuo nustatoma:
 - Ikiteisminė ginčų sprendimo procedūra nagrinėjant fizinių asmenų, juridinių asmenų ar kitų organizacijų reikalavimus atlyginti žalą, patirtą dėl karinės jėgos poveikio.
 - Prašymų pateikimo tvarka (reikalavimai teikiamam prašymui, tapatybės patvirtinimas, kartu su prašymu teikiami dokumentai, žalos atsiradimo data, dydis ir pobūdis, žalos padarymo faktinės aplinkybės, informacija apie žalos objekto draudimą, gautą žalos atlyginimą iš draudimo įstaigos ir kt.).
 - Prašymų nagrinėjimo terminiai ir žalos dydžio nustatymas (žalos dydžio vertinimas pagal pateiktus dokumentus, galimybė kreiptis dėl ekspertinio vertinimo, įsigyti turto ir žalos vertinimo paslaugas, prašymo netenkinimo pagrindai ir kt.).
 - Kompensacijos skyrimas ar žalos atlyginimas, išmokėjimas ir terminai (per 20 darbo dienų nuo sprendimo priėmimo dienos. Kai kompensacijai išmokėti ar žalai atlyginti skiriami papildomi valstybės biudžeto asignavimai arba valstybės rezervo lėšos – per 30 darbo dienų nuo šių lėšų skyrimo Vyriausybės įgaliotai institucijai dienos. Patvirtinus kompensacijos išmokėjimo dalimis grafiką, kompensacija mokama šiame grafike nustatytais terminais).

PAPILDOMŲ LĖŠŲ POREIKIS ☒ Taip ☐ Ne

Žalai kompensuoti būtų naudojamos valstybės biudžeto lėšos. Lėšų poreikis šiam tikslui sunkiai prognozuojamas, nes tokio pobūdžio žalos atvejai reti ir kiekvienu atveju priklausytų nuo konkrečių aplinkybių.

TEISĖS AKTO PROJEKTO DALYKINIO VERTINIMO PAŽYMA

Istatyme nustatyta, kad kompensacijos būtų mokamos iš Krašto apsaugos ministerijai skirtų valstybės biudžeto asignavimų, papildomai šiam tikslui skirtų valstybės biudžeto asignavimų, jų nepakankant – valstybės rezervo lėšos.

ADMINISTRACINĖ NAŠTA (PRISITAIKYMO IŠLAIDOS) ☐ Taip ☒ Ne	GYVENTOJAMS	☐ Taip ☒ Ne
	ŪKIO SUBJEKTAMS	☐ Taip ☒ Ne
	VALSTYBĖS IR SAVIVALDYBIŲ INSTITUCIJOMS IR ĮSTAIGOMS	☐ Taip ☒ Ne

SUINTERESUOTŲ ASMENŲ ĮTRAUKIMAS IR PROJEKTO DERINIMAS

☒ TM ☒ FM ☐ AM ☐ EIM ☐ EM ☐ KAM ☐ KM ☐ SADM ☒ SAM ☐ SM ☐ ŠMSM ☐ URM ☐ VRM ☐ ŽŪM ☐ LSA
☐ Verslo asociacijos ☐ Profesinės asociacijos ☐ Nevyriausybinių organizacijų ☒ Kita

Nutarimo projektas suderintas su Finansų ministerija ir Valstybine duomenų apsaugos inspekcija ir patikslintas pagal Teisingumo ministerijos ir Sveikatos apsaugos ministerijos pastabas. Kritinių nesuderintų pastabų nėra.

PASIŪLYMAI IR KITI SVARBŪS ASPEKTAI

Nutarimo projektas patikslintas pagal Vyriausybės kanceliarijos Teisės grupės 2026 m. rugsėjo 1 d. išvadoje Nr. NV-2293 pateiktas pastabas ir darbo tvarka suderintas.

PAŽYMĄ PARENGĖ	Dalius Labanauskas
	Planavimo biuras, patarėjas